

2023/0264(BUD)

30.8.2023

OPINIA

Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

dla Komisji Budżetowej

w sprawie projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy
2024 – wszystkie sekcje
(2023/0264(BUD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Pascal Canfin

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że budżet Unii na 2024 r. powstaje w decydującym momencie zarówno pod względem realizacji strategicznych celów Unii, takich jak wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu, a w wymiarze geopolitycznym – z powodu trwającej rosyjskiej wojny napastniczej w Ukrainie, jak i w związku z zakończeniem 9. kadencji Parlamentu Europejskiego i kadencji Komisji;
2. podkreśla, że pomimo bezprecedensowych okoliczności związanych z niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojną napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie, pandemią COVID-19 i klęskami żywiołowymi Unia reagowała zdecydowanie i szybko, wykorzystując budżet Unii jako jedno z kluczowych narzędzi;
3. podkreśla, że zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej stanowią największe złożone zagrożenie dla długoterminowego bezpieczeństwa Unii, w tym bezpieczeństwa żywnościowego, i jeszcze bardziej wzmocniają presję inflacyjną; podkreśla, że przyspieszenie zielonej transformacji wzmocni długoterminową strategiczną autonomię Unii, jej bezpieczeństwo gospodarcze i odporność oraz poprawi dobrostan jej obywateli;
4. podkreśla, że przystosowanie się do zmiany klimatu należy włączyć do wszystkich odpowiednich polityk i programów finansowanych przez Unię, aby umożliwić szybkie reagowanie na sytuacje nadzwyczajne, takie jak niedawne powodzie, pożary, pandemie lub inne nieprzewidziane zdarzenia; podkreśla, że aby Unia była w stanie reagować na takie sytuacje nadzwyczajne, stale potrzebne jest odpowiednie finansowanie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności; podkreśla, że trzeba poprawić gotowość na wypadek klęsk żywiołowych przez budowanie zdolności przystosowawczych i wprowadzanie środków przystosowania się do zmiany klimatu na szczeblu Unii, w tym testu warunków skrajnych kluczowej infrastruktury o znaczeniu europejskim w oparciu o scenariusz zakładający globalne ocieplenie od 1,5 do 4°C, aby zmniejszyć podatność na skutki wstrząsów klimatycznych; podkreśla, że trzeba uznać znaczenie programów unijnych, jeśli chodzi o zapewnianie inwestycji i wsparcia, które mają zapobiegać kryzysom zdrowotnym i wzmocniać odporność Unii;
5. przypomina, że Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) powinien przyczyniać się do włączania działań na rzecz różnorodności biologicznej i działań w dziedzinie klimatu do głównego nurtu polityki Unii, ułatwiania sprawiedliwej transformacji i finansowania odbudowy po pandemii, a także modernizacji i gotowości systemów opieki zdrowotnej; apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie pełnej realizacji planu REPowerEU, aby przyspieszyć wdrażanie odnawialnych źródeł energii i technologii, co pozwoli zwiększyć tempo zielonej transformacji i uniezależnić się od rosyjskich paliw kopalnych;
6. podkreśla, że należy dopilnować, aby zasadę „nie czyni poważnych szkód” uwzględniono we wszystkich działaniach Unii przez wykonanie budżetu tak, jak przewidziano we

wniosku Komisji dotyczącym zmiany rozporządzenia finansowego, zgodnie z zobowiązaniem Unii do zrównoważonego finansowania i zielonej transformacji;

7. podkreśla transgraniczny charakter wyzwań środowiskowych i klimatycznych oraz potrzebę skoordynowanego podejścia; przypomina o rychłej potrzebie odtworzenia ukraińskiego kapitału naturalnego i podkreśla, że budżet Unii na 2024 r. i wieloletnie ramy finansowe (WRF) na lata 2021–2027 mają zasadnicze znaczenie dla utrzymania wiodącej pozycji Unii w dziedzinie klimatu i jej wiarygodności wobec partnerów międzynarodowych;
8. podkreśla, że zielona transformacja powinna pozostać jednym z priorytetów budżetu Unii na 2024 r. i że powinien on być dostosowany do ambitnych celów Unii zakładających osiągnięcie neutralności klimatycznej Unii najpóźniej do 2050 r., a także do międzynarodowych zobowiązań Unii, w szczególności porozumienia paryskiego i porozumienia Kunmin-Montreal, oraz powinien znacząco przyczynić się do wdrożenia Europejskiego Zielonego Ładu i 8. unijnego programu działań w zakresie środowiska;
9. ponawia swój apel o stopniowe znoszenie dotacji o szkodliwych skutkach, a także o zapewnienie spójności między wszystkimi funduszami i programami Unii; nalega, aby projekty i programy, które są niezgodne z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do poziomu poniżej 1,5°C lub z celem powstrzymania i odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej, nie kwalifikowały się do wsparcia z budżetu Unii;
10. podkreśla, że trzeba nieustannie się starać, aby w wydatkach z budżetu Unii i Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy osiągnąć docelowe poziomy w zakresie uwzględniania kwestii klimatu i różnorodności biologicznej określone w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z 16 grudnia 2020 r., oraz apeluje o wzmożenie wysiłków, aby w budżecie Unii na 2024 r. osiągnąć takie poziomy wydatków; ubolewa, że Komisja nie opublikowała jeszcze metodyki oznaczania ex ante wydatków, które przyczyniają się do powstrzymania i odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej; podkreśla, że w budżecie Unii na 2024 r. trzeba podjąć dalsze wysiłki, aby zrealizować cele w zakresie wydatków na różnorodność biologiczną na lata 2026 i 2027; podkreśla, że luka w finansowaniu różnorodności biologicznej w latach 2021–2030 wynosi ok. 18,69 mld EUR rocznie¹ i należy ją jak najszybciej zamknąć; wzywa Komisję, aby starannie uwzględniła wnioski zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 09/2022 pt. „Wydatki na rzecz klimatu w budżecie UE na lata 2014–2020” oraz kontrolę wykonania zadań z listopada 2022 r.;
11. przyjmuje do wiadomości szacunki Komisji oparte na metodyce ex ante, zgodnie z którymi całkowite finansowanie działań związanych z klimatem w budżecie Unii wyniesie 58 134 mln EUR, co stanowi 31,9 %; oczekuje, że w 2023 r. Komisja przedstawi metodykę monitorowania wydatków związanych z klimatem opartą na skutkach (z uwzględnieniem wpływu emisji CO₂), jako uzupełnienie metodyki opartej na zamiarach (z wykorzystaniem unijnych współczynników klimatycznych); apeluje o dalsze prace nad rozróżnieniem między łagodzeniem zmiany klimatu a przystosowaniem się do niej, jak określono w porozumieniu międzyinstytucjonalnym;

¹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-258471562>

12. podkreśla, że trzeba zapewnić spójność finansowania działań na rzecz klimatu i różnorodności biologicznej, oraz wzywa Komisję, aby przedstawiając projekt budżetu, publikowała dla każdego programu kwoty i udział wydatków, które przyczynią się do osiągnięcia obu celów;
13. wyraża zadowolenie, że Komisja rozwinęła metodykę śledzenia wydatków związanych z równouprawnieniem płci w WRF na lata 2021–2027, dotyczącą projektowania polityki i alokacji zasobów, a w szczególności przedstawienia na bardziej szczegółowym poziomie oceny ex post wpływu w aspekcie płci oraz sprawozdawczości dotyczącej wolumenów; wzywa Komisję, aby przeprowadziła całościową ocenę wpływu w aspekcie płci i ułatwiła dostęp do wszystkich istotnych danych na potrzeby monitorowania;
14. z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte przez współprawodawców porozumienia w sprawie znacznej części dossier pakietu „Gotowi na 55”; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby utrzymały i wykorzystały tę dynamikę i osiągnięcia do pełnego wdrożenia pakietu; z zadowoleniem przyjmuje przegląd unijnego prawodawstwa farmaceutycznego; przypomina, że Unia musi zająć się niedoborami leków i wąskimi gardłami w łańcuchu dostaw; przypomina, że od czasu pandemii unijne systemy opieki zdrowotnej są przeciążone; apeluje o zwiększenie inwestycji publicznych, aby spełnić niezaspokojone potrzeby medyczne w Unii oraz opracować antybiotyki nowej generacji;
15. podkreśla ważność stałego wsparcia z budżetu Unii dla agencji unijnych, których rola w obecnych bezprecedensowych okolicznościach rośnie; przypomina, że aby właściwie wykonać nowe działania przewidziane w przyjętych i przyszłych wnioskach, agencje Unii wchodzące w zakres kompetencji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (EEA, ECHA, EMA, ECDC i EFSA) muszą być odpowiednio finansowane i mieć odpowiednią liczbę pracowników; podkreśla, że spadek poziomu zatrudnienia w agencjach Unii może zagrozić między innymi realizacji Europejskiego Zielonego Ładu lub skutecznemu zarządzaniu ryzykiem dla zdrowia publicznego oraz utworzeniu Europejskiej Unii Zdrowotnej opartej na europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia;
16. przypomina, że w budżecie Unii na 2024 r. należy przewidzieć roczne środki wystarczające na wdrożenie strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, strategii „Od pola do stołu”, planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności oraz planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń; w związku z tym apeluje o zwiększenie wsparcia budżetowego na rzecz nowego programu LIFE i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz wszystkich innych programów służących wspieraniu i ochronie przyrody;
17. podkreśla, że należy zwiększyć stabilność i odporność systemów opieki zdrowotnej i jednocześnie zmniejszać różnice w równym i sprawiedliwym dostępie do opieki zdrowotnej i leków; podkreśla, że wydatki związane ze zdrowiem powinny być zgodne z podejściem „Jedno zdrowie” i zasadą „zdrowie we wszystkich politykach”; dostrzega znaczenie programów unijnych dla zapewnienia inwestycji i wsparcia, które mają zapobiegać transgranicznym kryzysom zdrowotnym oraz wzmocnić odporność systemów i infrastruktury opieki zdrowotnej; podkreśla konieczność kontynuowania

unijnej walki z rakiem, zgodnie z planem walki z rakiem i przez zapewnienie odpowiedniego finansowania, z silnym naciskiem na działania przynoszące obywatelom wymierne rezultaty; apeluje o dalsze działania i finansowanie, aby rozwiązać problemy związane z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe;

18. apeluje o zwiększenie w budżecie Unii na 2024 r. poziomu wsparcia dla Europejskiej Unii Zdrowotnej, obok Programu UE dla zdrowia; podkreśla, że należy przeznaczyć wystarczające środki na zwiększenie inwestycji w badania i rozwój w dziedzinie zdrowia, między innymi na poprawę gotowości i zarządzania na wypadek pandemii; ponownie wyraża zaniepokojenie i ubolewa, że ponad 50 % budżetu Programu UE dla zdrowia przeznaczono na wydatki operacyjne europejskiego Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (DG HERA w Komisji), i podkreśla, jak ważne jest przyznanie odpowiednich środków finansowych na działania przewidziane w rozporządzeniu w sprawie Programu UE dla zdrowia; podkreśla znaczenie wzmocnionego systemu zasobów własnych Unii, który pozwoliłby finansować cele Unii w zakresie zdrowia, środowiska i klimatu oraz przyczyniłby się do zwrotu unijnych wierzycielności z tytułu NextGenerationEU; z zadowoleniem przyjmuje uzgodnione powiązane przepisy dotyczące m.in. unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) i mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) i wzywa państwa członkowskie, aby jak najszybciej przyjęły nowy pakiet zasobów własnych zaproponowany przez Komisję 14 grudnia 2021 r.; postuluje, aby w przyszłym drugim pakiecie silniej powiązać zasoby własne Unii z polityką w zakresie środowiska i klimatu;
19. podkreśla, że trzeba rozważyć dalsze środki wsparcia, aby wzmocnić strategiczną niezależność Unii i zmniejszyć jej zależność od państw trzecich w związku z produkcją leków o krytycznym znaczeniu;
20. podkreśla, że budżet Unii jest centralnym elementem transformacji i kluczowym czynnikiem umożliwiającym stworzenie bardziej ekologicznej, zrównoważonej, odpornej, konkurencyjnej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Unii, w której dostęp do opieki zdrowotnej jest sprawiedliwy i powszechny.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	29.8.2023
Wynik głosowania końcowego	+ : 57 - : 5 0 : 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Maria Arena, Traian Băsescu, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Helène Fritzon, Malte Gallée, Gianna Gancia, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsik, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Javi López, César Luena, Marina Mesure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Ville Niinistö, Nikos Papandreu, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Sándor Rónai, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyrali, Nils Torvalds, Edina Tóth, Achille Variati, Petar Vitanov, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Anna Zalewska
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Stefan Berger, Asger Christensen, Christophe Clergeau, Margarita de la Pisa Carrión, Nicolás González Casares, Max Orville, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță, Sarah Wiener
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Pietro Bartolo, Maria da Graça Carvalho, Marie Dauchy, Daniel Freund, Marisa Matias, Kira Marie Peter-Hansen, Kathleen Van Brempt, Viola von Cramon-Taubadel, Lucia Vuolo

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

57	+
PPE	Traian Băsescu, Stefan Berger, Alexander Bernhuber, Maria da Graça Carvalho, Agnès Evren, Peter Liese, Dolors Montserrat, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Maria Spyraki, Lucia Vuolo, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Asger Christensen, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Max Orville, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Susana Solis Pérez, Nils Torvalds, Michal Wiezik
S&D	Maria Arena, Pietro Bartolo, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Nicolás González Casares, Javi López, César Luena, Nikos Papandreou, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Kathleen Van Brempt, Achille Variati, Petar Vítanov
The Left	Anja Hazekamp, Marisa Matias, Marina Mesure, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Bas Eickhout, Daniel Freund, Malte Gallée, Tilly Metz, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Kira Marie Peter-Hansen, Nicolae Ștefănuță, Viola von Cramon-Taubadel, Sarah Wiener

5	-
ECR	Sergio Berlato, Teuvo Hakkarainen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Marie Dauchy
NI	Ivan Vilibor Sinčić

6	0
ECR	Joanna Kopcińska, Anna Zalewska
ID	Gianna Gancia, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone
NI	Edina Tóth

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się